

**Маємо під боком найбільший ринок цукру але не можемо туди вільно постачати свою продукцію -
Юрій Мороз, гендиректор ТОВ «Агрокомплекс
«Зелена долина»**

**Юрій Мороз, гендиректор ТОВ «Агрокомплекс
«Зелена долина»**

Українська цукрова галузь кризи не переживає. Кризу переживає менеджмент деяких цукрових заводів, неспроможний налаштуватися на нові умови господарювання.

Історія цукрової промисловості в Україні нагадує американські гірки з постійними підйомами, падіннями та новим рухом угору. Та й сам процес виробництва цукру є чи не найскладнішим у харчовій промисловості, адже містить чимало етапів — від агрономічних до фізико-хімічних процесів.

У радянські часи спостерігалися швидкі темпи розвитку цукрової галузі, що мало би перетворити ССРСР на найбільшого виробника цукру у світі. Після розпаду Радянського Союзу чимало заводів збанкрутували, на інших під час економічних спадів просто зупиняли роботу на кілька років, а потім різали обладнання на брухт. Оскільки вирощування цукрових буряків є витратнішим, ніж, скажімо, пшениці чи ріпаку, чимало фермерських господарств (та й одноосібники) відмовилися від вирощування цукросировини. Томашпільський цукровий завод входить до агрокомплексу «Зелена долина» й за свою понад 170-річну історію ніколи не простоював. На фоні інших заводів він уважався стареньким і малопотужним: без залізниці, жомосушильного комплексу й т. ін. Однак у 2002 році на завод прийшов інвестор, який поставив завдання: підвищити ефективність підприємства. Для цього було зроблено все можливе й неможливе. Сьогодні за ефективністю переробки ми входимо до десятки найкращих підприємств України. Це ще одне свідчення того, що, навіть не маючи потужних вихідних позицій, можна досягнути хороших результатів і витримувати найсильнішу конкуренцію. Тому, переконаний, що економічна криза є стимулом працювати краще. Ми намагаємося не втрачати час, сподіваючись, що хтось щось зробить за нас. Щороку розробляємо нові проекти, пов'язані з модернізацією виробництва, альтернативною енергетикою, оновленням технічного парку, удосконаленням

технологій вирощування сільгоспкультур тощо. Торік, зокрема, вдосконалено обладнання ТЕЦ, яка працює на альтернативних видах палива. Також збудували новий склад для зберігання продукції на 6000 т, провели низку заходів щодо зменшення споживання водних ресурсів, підвищення рівня системи автоматизації тощо.

Цукровий завод виготовляє цукор I, II, III категорій, мелясу та буряковий жом. Завдяки найсучаснішим технологіям намагаємося зробити нашу продукцію не лише конкурентоздатною на внутрішньому ринку, а й успішно її експортувати. На мою думку, для кожного підприємця, котрий працює на перспективу, в пріоритеті є завоювання зовнішнього ринку збуту, тим самим створюючи можливість заробити для своєї держави певну кількість додаткових ресурсів. У найближчій перспективі українські заводи вироблятимуть цукор за нормами ЄС. У рамках виконання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом Мінагрополітики запровадило положення Директиви Ради ЄС про певні види цукру, призначені для харчового споживання. Виробникам надали перехідний період — до 1 вересня 2022 року, щоб привести виробництво «солодкого піску» у відповідність до євростандартів. Ми, як країна, зобов'язані синхронізувати своє законодавство, зокрема й у галузі стандартизації, із законами ЄС. Однак слід зазначити, що у сфері стандартів різниця між тим, що є сьогодні, й тим, що буде завтра, — незначна. Власне, різниця тільки в назві, ну й трішки зміниться кількість категорій. Проте позитив у цьому є, бо в нас буде гармонізована однакова система оцінювання якості з Європейським Союзом, і нашим виробникам буде значно простіше працювати на експорт.

Актуальною є інша проблема. В рамках Угоди про вільну торгівлю Україна постачає до ЄС без мита лише 20 тис. тонн цукру. Це — мізер. Разом із тим українські аграрії щороку у Європі закупають насіння, засоби захисту рослин, техніку для виробництва буряків і цукру на суму, еквівалентну 300 тис. тонн солодкого піску. Тобто маємо під боком найбільший, найбагатший ринок, але не можемо туди вільно постачати свою продукцію.

Якщо європейці стабільно обстоюють свої інтереси, то ми через постійну зміну чиновників, політичних курсів свої економічні інтереси в Угоді просто здали. Було би добре підвищити експорт цукру без мита до країн ЄС хоча би до 50 тис. тонн, але наразі, схоже, це нереально. Попри те, що обсяги споживання європейського ринку — мільйони тонн.

Джерело: agrotimes.net

